

Omnibus zbavil firmy reportovania. Nie zodpovednosti

24.6.2026 - | Nadácia Pontis

Balík zjednodušení európskej ESG legislatívy zvaný Omnibus zbavil povinnosti zverejňovať správu o udržateľnosti podľa smernice o nefinančnom reportovaní 90 % podnikov. Mnohé to zobrali ako signál, že v témach udržateľnosti môžu poľaviť. V čom sa mýlia a čomu konkrétne by mali venovať pozornosť, aj keď to od nich nevyžaduje aktuálna legislatíva?

Pôvodné nastavenie smernice CSRD počítalo s výrazným rozšírením okruhu spoločností, ktoré budú povinne reportovať údaje o udržateľnosti. Kým pod staršiu smernicu NFRD spadalo na Slovensku približne 70 firiem, podľa CSRD ich malo byť okolo 650. Po Omnibus balíku však v režime povinného reportovania zostalo len približne 25 spoločností.

Ako ale uviedol Peter Molnár zo spoločnosti EY, ktorá štvrtročné stretnutie členských firiem Business Leaders Forum 11. júna hostila, potreba kvalitných dát o udržateľnosti rastie. *„Pre väčšinu stakeholderov sú dnes údaje o klimatických rizikách, energiách, zamestnanectve alebo dodávateľských reťazcoch čoraz dôležitejšie pri rozhodovaní o financovaní, investíciách a obchodnej spolupráci,“* povedal.

Ako ďalej upozornil, Európska zelená dohoda naďalej počíta s klimatickou neutralitou do roku 2050 a znížením emisií o minimálne 55 % do roku 2030. Súčasťou tejto transformácie zostávajú investície do energetiky, priemyslu, dopravy, budov či cirkulárnej ekonomiky.

Riziká pretrvávajú aj naďalej

Menej regulácie automaticky neznamená menej rizík. Tie zostávajú súčasťou podnikateľského prostredia bez ohľadu na to, koľko firiem musí reportovať.

Podľa World Economic Forum patria medzi najvýznamnejšie globálne riziká najbližších rokov extrémne výkyvy počasia, dezinformácie, polarizácia spoločnosti a kybernetické hrozby. V desaťročnom horizonte dominujú environmentálne riziká - strata biodiverzity, kritické zmeny zemských systémov či vyčerpanie prírodných zdrojov.

„Pre firmy to znamená, že klimatické, spoločenské a geopolitické faktory budú naďalej ovplyvňovať ich náklady, dodávateľské reťazce, prístup ku kapitálu aj schopnosť získať zákazky,“ vysvetlil P. Molnár.

Aj preto rastie význam dobrovoľných štandardov VSME určených pre malé a stredné podniky. Ich cieľom nie je vytvárať novú byrokráciu, ale pomôcť firmám poskytovať údaje, ktoré od nich budú vyžadovať obchodní partneri, banky alebo veľkí odberatelia.

Najväčšou hodnotou reportingu nie je report

Diskusia, v ktorej Petra Molnára z EY doplnili Jana Jančeková zo spoločnosti DYNAMIK a Jana Kseňák Gregová z U. S. Steel Košice, ukázala, že mnohé firmy dnes vnímajú ESG inak ako pred niekoľkými rokmi. Kým na začiatku dominovala snaha splniť nové požiadavky, postupne sa ukazuje, že najväčšou hodnotou sú samotné dáta, ktoré firmy začali systematicky zbierať.

V spoločnosti U. S. Steel Košice, ktorá od 1. októbra 2026 prechádza pod nového vlastníka Nippon

Steel z Japonska, sa pri práci s ESG dátami dostala do popredia téma cirkularity či vekovej štruktúry pracovnej sily. V spoločnosti od roku 2021 pôsobí komunita mladých zamestnancov USSK NextGen, ktorá vznikla ako súčasť korporátnej platformy NextGen. *„Dáta nám pomáhajú lepšie porozumieť trendom, ktoré budú formovať naše podnikanie v budúcnosti. NextGen je dnes aktívnou komunitou, ktorá prepája ľudí naprieč organizáciou a prináša do firmy nové nápady, energiu a zvedavosť,“* priblížila Jana Kseňák Gregová.

Stavebná firma DYNAMIK vydáva report o udržateľnosti už tretím rokom. *„Robíme tak na dobrovoľnej báze. Nielen že v tom vidíme konkurenčnú výhodu, ale pre nás ako rodinnú firmu je udržateľnosť jednou z kľúčových hodnôt,“* uviedla Jana Jančeková.

Peter Molnár doplnil, že ESG reporting firmám pomáha pochopiť ich biznis. *„Dáta o energiách pomáhajú lepšie riadiť spotrebu a investície, údaje o fluktuácii umožňujú zachytiť problémy skôr, než sa prejavia vo výkonnosti firmy, a informácie o obchodnom správaní zlepšujú vzťahy so zákazníkmi a dodávateľmi,“* skonštatoval.

Čítajte aj:

- Nie charita, ale biznis model. Via Bona Slovakia ocenila firmy, ktoré menai prístup k podnikaniu
- Od rodičovských komunit po zážitkové workshopy: ako firmy na Slovensku budujú inkluzívnu kultúru

ESG možno mizne zo slovníka, nie z biznisu

Ešte pred niekoľkými rokmi bola skratka ESG novým pojmom, ktorý si firmy postupne osvojovali. Dnes sa však čoraz častejšie ukazuje, že jej významu rozumie len úzka skupina odborníkov, podľa prieskumov skratku ESG pozná len približne 15 % Slovákov a Sloveniek.

Firmy preto čoraz častejšie hovoria o konkrétnych témach - energiách, bezpečnosti práce, klimatických rizikách, nábore ľudí či dodávateľských vzťahoch - namiesto používania samotnej skratky. *„ESG sa stalo takým širokým pojmom, že si pod ním dnes každý predstaví niečo iné. Preto je dôležitejšie vysvetľovať konkrétne témy a ich dopad na biznis než diskutovať o samotnej skratke,“* uviedla J. Jančeková.

Na škodu tiež bolo, že ostatné roky sa debata o ESG často redukovala na legislatívu a povinný reporting. Firmy však potrebujú údaje o udržateľnosti preto, aby v svete plnom hrozieb a rizík prežili. *„Udržateľnosť nie je ani najväčší strašiak, ani najväčšia príležitosť. Je to nástroj na zastavenie pádu,“* povedal na stretnutí P. Molnár.

<https://www.nadaciapontis.sk/novinky/omnibus-zbavil-firmy-reportovania-nie-zodpovednosti>